

'Het is gewoon veel te gemakkelijk

Wie autorijders op de fiets wil krijgen, moet van goeden huize komen, waarschuwt verkeerspsycholoog Gerard Tertoolen nu de overheid er een campagne tegenaan gooit. Waarom houden we toch zo van onze auto?

Goed, de koffie is binnen handbereik, alle spullen voor de werkdag mik je zo in de auto en de werkdag begint regen- en zweetvrij. Maar eigenlijk is het toch onzinnig dat Nederlanders nog altijd de auto nemen om korte afstanden van 5 tot 7,5 kilometer af te leggen. Om dat te veranderen

begint de overheid een campagne. Maar meteen al klinken er waarschuwende woorden van verkeerspsycholoog Gerard Tertoolen: die automobilisten krijg je zomaar niet uit hun wagen.

Waarom niet?

„Natuurlijk zijn er allerlei smoezen, of redenen, hoe je ze ook wilt noemen, om in de auto te blijven. Die koffie, een muziekje. Het regent altijd is er zo een, ook al is dat niet waar. Of dat het anders te veel tijd kost, zeker als de kinderen ook nog naar school gebracht moeten worden. Ook al valt dat nog te bezien en is het juist goed voor kinderen om te gaan fietsen.

Maar uiteindelijk is het gewoon veel te gemakkelijk om in de auto te stappen, zeker als je op het werk ook nog voor de deur gratis kan parkeren. Het idee dat een campagne tot een gedragsverandering leidt, is achterhaald.”

Tertoolen weet: nu beginnen mensen meestal over de succesvolle BOB- campagne tegen drank achter het stuur. „Maar die campagne was onderdeel van een veel bredere aanpak, vooral gericht op jongeren. Campagteamts gingen naar sportcentra en evenementen waar jongeren kwamen, om ze op een leuke manier bewust te maken. Die campagne zorgde dat mensen wisten

om in de auto te stappen'

waar het over ging, als die campagneteams over BOB begonnen.”

Het kabinet heeft geld uitgetrokken voor veiligere fietspaden en betere stallingen. Helpt dat?

„Ik ken niet de precieze inhoud van de campagne, maar een veiliger fietspad zorgt er niet voor dat automobilisten plots denken: laat ik gaan fietsen. Een echt onveilige route, waarbij een fietspad plots overgaat in een brug waarop samen met auto's moet worden gereden, weerhoudt mensen er natuurlijk van de fiets te pakken. Maar verbeteringen zijn vooral belangrijk voor wie al fietst.”

Zeven op de tien automobilisten geven aan dat ze voor korte rit-ten vaker de fiets willen pakken.

„We willen zoveel. We weten ook dat mensen geneigd zijn bij zulke onderzoeken sociaal wenselijke antwoorden te geven. Om mensen te stimuleren, moet fietsen echt aantrekkelijker worden, bijvoorbeeld doordat werkgevers het aantrekkelijker maken. Een belangrijke reden voor mensen die dichtbij hun werk wonen om in de auto te stappen, is dat ze hem op het werk nodig hebben. Om die mensen te laten fietsen, zijn voldoende dienstauto's nodig. En mensen moeten meer geld krijgen als ze op de fiets

stappen, in plaats van in de auto. Uiteindelijk moet er een cultuuromslag plaatsvinden. Bij de koffieautomaat moet het niet gaan over de nieuwste auto, maar over de fiets.”

Kan dat?

„Ja, er zijn heel succesvolle voorbeelden binnen bedrijven waarbij het echt vanzelfsprekend werd dat mensen op de fiets kwamen. Waar het ging om de frisse neus, gezondheid. Ik heb zelfs gezien dat het doorsloeg, dat mensen die met de auto kwamen daarop werden aangekeken.”

– Carla van der Wal